

פרוטוקול מס' 459 ~~460~~

מישיבת ועדת העבודה ביום ד' י"ב באדר תשל"ז, 2 במארס 1977, בשעה 8.30

נ כ ח ו:

חברי הוועדה:

ש. ארכלי-אלמוזלינו - יו"ר
י. ז'. אמיר
ל. דיציאן
י. דרניצקי (יודין)
מ. ורטמן
מ. כהן
א. לבנבראון

מוזמנים:

מ. גלס - משרד המשפטים
מר מאירי - נציבות שירות המדינה
מ. שקד - נציבות שירות המדינה

יועץ משפטי לוועדה:

י. אליאסוף

מזכיר הוועדה:

י. נוריאל

רשמה:

מ. הלנברג

סדר-היום:

חוק שירות המדינה (משמעה)
(תיקון מס' 5), תשל"ז-1977

1211.

(נתקבל במס' 8.3-77)

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני פותחת את הישיבה.

חוק שירות המדינה (משמעת) (תיקון מס' 5), תשל"ז-1977 (טופס לבן)

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: סידמנו את הדיון שלנו בקריאה ראשונה בטופס הכחול והיום נדון על הנוסח שבטופס הלבן.

אני מקווה שבשבוע הבא נוכל להניח את החוק על שולחן הכנסת, לקריאה שניה ולקריאה שלישית.

מ. גלס: השורות המודגשות הן המהוות שינוי לעומת הנוסח שהיה בטופס הכחול.

סעיף 1

סעיף 1 נחקבל.

סעיף 2(א)

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: היתה הערה בדבר הגבלת מספר הפנסיונרים ברשימות וענין החלום.

מר מאירי: היתה הערה של חבר כנסת, שלא יהיה מצב שהצוות יהיה מורכב ברובו מפנסיונרים. אנחנו מציעים להשאיר ענין זה לאב בית הדין. דינו של פנסיונר הוא כדין כל חבר אחר, עם כל הזכויות. אנחנו לא מציעים שניכנס לבעיה כיצד ירכיב אב בית הדין את בית הדין אלא להשאיר את המצב הקיים. אין ספק שחשוב שבין חברי בית הדין יהיו גם פנסיונרים.

מ. גלס: נקודה זו שייכת לסעיף 6 בדבר הרכב צוותי בית הדין. ענין זה שייך לא להרכבת הרשימות אלא להרכב בית הדין. אם מוצע לשנות - זה צריך להיות בסעיף 6.

מ. שקד: מר אליאסוף סבור שענין החלום לא צריך להיות בחוק.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: השאלה אם ישלמו.

מ. גלס: זו שאלה אחרת. באשר לסמכות: אם רוצים להקפיד על כך - אפשר להשאיר זאת לתקנות.

שאלה אחרת: אם הוועדה רוצה לחייב לשלם לפנסיונרים - זה משהו אחר, אלא שענין זה צריך היה למצוא את מקומו לא כאן אלא בסעיף אחר לחוק, אולי בסעיף 37.

י. אליאסוף: מאחר שמכניסים להרכב בית הדין מי שאינם עובדי מדינה, אם יש כוונה לחייב לשלם להם - צריך לכתוב זאת בחוק. אם רוצים לשלם - אפשר לשלם גם אם הדבר איננו כתוב.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: מדובר על כך שפנסיונר יקבל תשלום.

לא נאמר שלא ישלמו להם אלא מוצע לא לציין
זאת בחוק, כדי שלא ייווצר מצב שגם עובדי

י. אליאסוף:

המדינה יבקשו חשלוס.

מתקבל על הדעת שאם יהיה כתוב שישלמו
לפנסיונרים, מחר יבואו אנשי הסתדרות
מדינה חברי בית הדין.

מ. גלס:

המדינה ויבקשו שישלמו גם לעובדי

לפי המצב המשפטי אפשר לשלם.

י. אליאסוף:

אבל אפשר גם שלא לשלם. אם הדבר יהיה
כתוב, זה יותר מחייב. מכל מקום, אני

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

מוכנה לקבל את דעתכם.

אני הייתי מבדילה בין מי שעובד ומקבל

משכורת ובין פנסיונר, שזה לא חלק מן העבודה שלו.

סעיף 2(א) מתקבל.

סעיף 2(ב) מתקבל.

סעיף 2(ג) מתקבל.

סעיף 2(ד)

סעיף זה פירושו שהפנסיונר ימונה רק
לקדנציה אחרת.

י. אליאסוף:

סעיף 2(ד) מתקבל.

סעיף 2(ה) מתקבל.

סעיף 3

כיצד נפתרה השאלה שהעלה אוהה חבר-
הכנסת שמעוני? יש חשש שאנחנו מקפחים

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

את עובדי המדינה שאינם משפטנים.

והם ראויים להיות יושבי ראש.

מר מאירי:

לפי הנסיון שלי, הדבר הזה איננו מעורר
בעיה. באותם מקרים שמתעוררות שאלות

מ. גלס:

משפטיות - ולצערי הרב אלה אינם מקרים נדירים - אם המשפטן איננו יושב-ראש,
היושב-ראש מתייעץ אתו מיד. לא שמעתי שבגלל זה היו חיכוכים בין המשפטן
והיושב-ראש.

בכל צוות יהיה לא יותר מפנסיונר אחד.

י. אליאסוף:

טוב שיש פנסיונר אחד אבל צריך גם שיהיה
בו מישהו שהוא מעורה בחיי העבודה של היוס-
יום. אם יש שני פנסיונרים בצוות, זה לא כל כך טוב.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

יש כאן שסתום אחר - ההגבלה בדבר חמש שנים.

מ. גלס:

אני מציע שנקבע שלפחות אחד יהיה עובד מדינה.

מ. גלס:

אני סבור שמוטב שלא יהיה יותר מפנסיוגר אחד.

י. דרניצקי (יודין):

מר אלוני, שהוא הבקיא בפרטים אמר שלדעתו אין צורך בהגבלה. אנחנו לא תמיד רוצים בהגבלה ביחוד כשאדם יכול להיות חבר בית הדין רק חמש שנים לאחר פרישתו.

מ. שקד:

אני נוטה לקבל את הצעתו של מר גלס, שלפחות אחד יהיה עובד מדינה.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני בעד שיתוף פעיל של פנסיונרים בחיים הציבוריים. אני מצדד בצורך לבטל את תקרת הגיל. מצד שני, כל עוד נמשך המצב הקיים ופנסיונרים יוצאים ממעגל העבודה, אני סבור שאם בית הדין יורכב בייצוג מופרז של פנסיונרים - יהיה בכך כדי לקבוע את היחס של בית הדין. אם רוצים לשמור על אוטוריטה של בית הדין - צריך לשמור על ההרכב של בית הדין. אני מדבר על כך שלא יהיה בו יותר מפנסיונר אחד.

י. דרניצקי (יודין):

אם עשינו את הדבר הגדול בכך שהסכמנו שפנסיונרים ישותפו - ניתן לאב בית הדין את אפשרות התמרון. לא נגביל את מספרם של עובדי המדינה.

מר מאירי:

אפשר לומר שהרוב בבית הדין יהיו עובדים פעילים.

י. דרניצקי (יודין):

אני סבור שצריכה להיות הגבלה, שלא יהיה יותר מפנסיונר אחד.

ל. דיציאן:

אני מציע שבסוף 6(א) ייאמר "ובלבד שבכל צוות יהיו שני חברים שהם עובדי מדינה".

י. אליאסוף:

אינני בטוח אם פנסיונר איננו נחשב עובד מדינה.

ל. דיציאן:

לא. בחוק יש הגדרה מי הוא עובד מדינה.

י. אליאסוף:

זה המשך של הרשימה. נאמר שבתוך הרשימה שניים חייבים להיות עובדי מדינה "ובלבד שבכל צוות יהיו לפחות שני חברים שהם עובדי מדינה או עובדי הגוף המבוקר".

ההצעה לציין כי "ובלבד שבכל צוות יהיו לפחות שני חברים שהם עובדי מדינה או עובדי הגוף המבוקר" נחקבלה.

סעיף 4 מחקבל.

סעיף 5

החעוררה שאלה אם יש מקום להוריד מן הגימלה.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

י. אליאסוף:

הסעיף הזה איננו מחדש באופן מהותי, הוא רק משפר לעומת המצב הקיים כיום, שכאשר חבר בית הדין עובר עבירה משמעת מביאים אותו לוועדה אשר דנה בעניני שופטים. מוצע שלאוחה ועדה תהיינה סמכויות של בית הדין.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: היתה הערה, שלוועדה לא תהיה סמכות לשלול גימלה.

מ. גלס:

נניח שאין מתקנים את הדבר, אז במקרה כזה היו מביאים את האיש בפני הוועדה לעניני שופטים והאמצעי הקיצוני ביותר הוא להפסיק את כהונתו כחבר בית הדין.

מדובר במי שאיננו עובד מדינה, באיש אשר עובר עבירה אחרי שחדל להיות עובד מדינה. ניקח לדוגמה מקרה שהאיש מקבל שוחד בהיותו יושב כחבר בית הדין. ברור שבמקרה כזה אפשר להעמידו בפני בית דין פלילי ונוסף לכך רשאי בית הדין למשמעת של השופטים למחוק אותו מרשימת חברי בית הדין. אבל נשאל את עצמנו אם אפשר לפגוע בגימלה, כי הרי מדובר בעבירה שעבר האיש אחרי שחדל להיות עובד מדינה. לצורך הדוגמה נדבר על פנסיונר רגיל ולא על חבר בית הדין. אדם יצא לגימלאות ואחרי שיצא לגימלאות עבר עבירה בטחונות. אינני רואה כיום את הסמכות לשלול מאדם כזה את הגימלה. יחד עם זאת יש כמובן הוראה אחרת - ברגע שהוא מוכנס לבית הסוהר, הרי כל זמן שהוא במאסר אין משלמים לו גימלה. זוהי הוראה הקבועה בחוק הגימלאות. כל מי שיושב בבית-הסוהר - אין משלמים לו גימלה. יתר על כן, גם אין אפשרות לשלם למשפחה.

אם הוא עבר את העבירה בתור חבר בית הדין - לבית הדין לשופטים לא תהיינה סמכויות גדולות יותר מאשר לבית הדין למשמעת לגבי עובדי מדינה אחרים שפרשו לגימלאות. לכן אינני רואה שאפילו לפי המוצע לסעיף 10(א)(2) יוכל בית הדין של השופטים לפגוע בגימלאות של הפנסיונרים ולכן אינני רואה צורך לחקן את הענין, כי בלאו הכי אין להם סמכות יותר גדולה מאשר לבית הדין, ומאחר שבית הדין איננו יכול לשלול את הגימלה - גם בית הדין לשופטים איננו יכול לעשות זאת.

המשמעות של הסעיף היא לגבי עובדי מדינה אשר מובאים לבית הדין לשופטים וההצעה באה כדי למנוע כפילות בדיון.

נניח שחבר בית הדין, שהוא עובד מדינה, מקבל שוחד. במקרה כזה ניתן להביא אותו לדין (א) לפי החוק הקיים, לפני בית הדין למשמעת של השופטים כדי שיפסיקו את כהונתו כחבר בית-הדין; (ב) לפני ועדת השירות אשר תנקוט באמצעים דהיינו, עד לפסילה ושלילה של הגימלה. מוצע למנוע כפילות ולהעניק לבית הדין לשופטים גם את הסמכות של ועדת השירות לדון באספקטים של ההשלכות שיש לעבירה על שירותו של אותו חבר בית הדין בשירות המדינה, על סל הכרוך בכך.

אחרי הניתוח האנליטי הזה אני מגיע למסקנה שלבית הדין של השופטים אין סמכויות יותר גדולות מאשר לבית הדין למשמעת, ומאחר שלבית הדין למשמעת אין זכות לשלול את הגימלה על מעשה שעשה האיש אחרי הפרישה - גם לבית הדין לשופטים אין סמכות כזו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: מה אתה מציע?

מ. גלס: לא לשנות.

י. דרניצקי (יודין):

יש לי יחס עקרוני לבעיה זו וגם בדיון
הנוכחי אני מנסה לנקוט עמדה בהתאם

לתפיסתי העקרונית.

אני סבור כי הזכות לגימלה שייכת לעבר.
הזכות לגימלה היא זכות יסוד. לי ברור שלא יכולה להיות פגיעה בגימלה של
העובד, מכיוון שהעובד זכה בגימלה על סמך עבודתו בעבר ואין לה ולתפקידים
שהוא ממלא בהווה ולא כלום.

אני יודע שיש מקרים שאיגוד מקצועי
מכיר, בחנאים מסויימים, בפיטורין ללא פיצויים. אולי יכול להיות שאפשר
לדבר גם על מקרים מסויימים ללא גימלה. אבל אני לא מתאר לעצמי שבקשר
להשתתפות בוועצה או בבית הדין יכול להיות עונש כזה. אני יכול אמנם
להבין שאדם עלול להפסיד גימלה במקרה שהוא מפוטר מן העבודה ואם יש הסכם
על כך ואם זה מופיע בתקש"יר אבל אינני מקבל שיהיה מעמד או מצב שפוגעים
רק בגימלה.

י. אליאסוף:

אני מבקש להזכיר, כי הדיון בשאלה זו
היה לגבי הפורום שידון חבר בית הדין
למשמעת, האם זה צריך להיות בית הדין עצמו או בית דין למשמעת של שופטים.
כיום כתוב בחוק שחבר בית הדין אשר עובר עבירה מובא לבית הדין לשופטים.
בית דין לשופטים יכול לשלול ממנו זכות לגימלה. מוצע להחאים כאן מה
שיש בחוק המשמעת לגבי כלל עובדי המדינה.

י. דרניצקי (יודין):

מה הדין במקרה שהפיטורים הם כאלה שי
עליהם הסכם? לדעתי, לא יכול להיות
שאדם אשר פוטר ונשמרת לו הזכות לגימלה בתוקף עבודתו, שיבוא בית הדין
המשמעי ויוסיף עונש מחוץ לעונש אשר חל עליו בעצם הפיטורין ויפסוק
לגביו גם שלילת הגימלה.

י. אליאסוף:

מר גלס ציין שאין שוללים גימלה לאחר
שאדם התחיל לקבל גימלה אלא במקרים
מסויימים.

מ. גלס:

כדי להוציא ספק מלבו של מישהו אני
מציע להוסיף בהתחלה של פסקה (2)
"נעברה העבירה על-ידי חבר בית הדין שעה שהיה עובד מדינה או עובד גוף
מבוקר, רשאי בית הדין הדן את הנשפט, להטיל עליו גם אמצעי משמעת מן
המפורטים בחוק זה ולהשתמש בסמכויות עזר אחרות אשר הוענקו לבית הדין
לפי כל חיקוק". אני סבור שעל-ידי כך נאמר דברים ברורים שיהיו בבחינת
ברחל בתך הקטנה. הדבר הזה יכול לחול אך ורק אם שעה שבוצעה העבירה
היה הנאשם עובד מדינה או גוף מבוקר, וזה לא יחול אם העבירה בוצעה שעה
שהיה פנסיונר.

אני מניח שאם נוסיף כפי שאני מציע,

הדבר יהיה ברור לחלוטין.

י. ד. אמיר:

גופים מבוקרים הם גם מפעלים חימיים
ופטרו-חימיים של המדינה.

מ. גלס:

הגוף המבוקר הוא מושג הרבה יותר מצומצם.

י. ד. אמיר:

אני מניח שמה שאנחנו דנים לא חל
עליהם. להם יש תקנון מפורט.

מ. גלס:

ההגדרה בסעיף 1 אומרת כי גוף מבוקר היא רשות מקומית או גוף אחר שחוק זה הוחל על עובדיהם כאמור בסעיף 75. זה מספר זעום ביותר של גופים ובוודאי אין זה כולל אותם גופים שחבר-הכנסת אמיר מדבר עליהם.

י. ז'. אמיר:

אני מרוצה מכך.

מ. גלס:

אני חוזר להצעתי בדבר תוספת לריישא של פיסקה (2).

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

מתוך הפרוטוקול אני רואה שקיבלנו את ההפרדה שבאים עכשיו לעשותה.

מ. גלס:

אנחנו עושים הקבלה. העובדה שבשעה שמביאים את האיש לדין הוא כבר פרש, איננה חשובה. חשוב מה היה המצב שעה שביצע את העבירה, מפני שלפי החוק הקיים אפשר להביא אדם על עבירת משמעת, על עבירה שביצע שעה שהיה עובד מדינה או שנה אחרי פרש.

ההצעה של מר גלס לתוספת בריישא של פיסקה (2) נחקבלה.

סעיף 6

מ. גלס:

מתוך רשימה הסעיפים הוצאנו את סעיף 12 אשר נותן סמכויות-לצו חיפוש. עכשיו מדובר על סעיפים 8 - 11 ולא 8 - 12.

סעיף 6 מתקבל.

סעיף 7

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

כאן היה ויכוח עקרוני.

מר מאירי:

אנחנו מציעים להשאיר את המוצע.

מ. גלס:

לי היה הרושם שרוב חברי הוועדה תמכו בנוסח המוצע.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

היה ויכוח אם יש צורך ברשימה מפורטת והיתה סברה שאין צורך בכך. ביקשנו שאולי יימצא משהו נוסף אשר יוכל להתקבל על דעת הכל, ובעיקר להשביע את רצונו של חבר-הכנסת דיציאן.

מר אלוני ציטט דוגמאות מארצות שונות

והיתה בקשה שתובא לפנינו הצעה.

מר מאירי:

אנחנו סבורים שמה שמוצע הוא המינימום שיכולנו לדלות מניסוחים שונים בארצות

שונות.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני חושבת שצריך להיות שוני בניסוח הזה.

מ. שקד:
מתוך הדוגמאות שהביא מר אלזני דיברו על לבו של חבר-הכנסת דיציאן הניסוחים של החוק הגרמני והשוויצרי שלא הסתפקו בדיבור על התנהגות בלתי הולמת אלא שם מדובר על כך שהתנהגות מטילה דופי בשירות המדינה. הנטייה הייתה לדבר על כך שבהתנהגות יש פגיעה בשמו הטוב של שירות המדינה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
בנוסף הגרמני מדובר על כך שהתנהגות צריכה להיות הולמת את מקצועו.

מ. גלס:
אני מבין שהרעיון הוא שיש להוסיף משהו שייאמר בו, שלא זו בלבד שהתנהגות איננה הולמת את תפקידו או את מעמדו כעובד מדינה אלא שיש בה פגיעה בשמו הטוב ובכבודו של שירות המדינה ובתדמיתו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
הוויכוח היה על המלה "מעמדו". יכול להיות עובד בתפקיד זוטא אבל יש לו מעמד.

מ. שקד:
באותו ויכוח הובאה דוגמה של חבר ועד עובדים שלא העביר כספים שאינם שלו. אם כי למקרה כזה אין כל קשר לתפקידו של העובד אנחנו חושבים שבצאמר כאן צריך להיות ביטוי שיש אפשרות להעמיד לדין גם על דברים כאלה.

ניקח לדוגמה עובד מדינה אשר משתמש לרעה בתפקידו הבכיר ומטיל שררה על אחרים. זה לפעמים חמור יותר מעבירות משמעת שאדם עובר בקשר לתפקידו וזה צריך למצוא ביטוי בחוק.

אם המלה "מעמדו" פירושה רחב למדי, צריך להתליף אותה במלה אחרת אבל לא מצאתי מלה אחרת.

מ. גלס:
ניקח לדוגמה מקרה של חבר ועד עובדים אשר מעל בכספים. אם היתה כאן עבירה פלילית - אפשר להביא אותו לדין בפלילים ואפילו ייצא אך ורק בקנס, יש עילה להעמיד אותו לדין על-פי סעיף 17(4) הנוכחי המדבר על עבירה שיש עמה קלון.

אם מדברים על אי-סדר בניהול של כספי ועד, אני מוכרח להעיר הערה אישית, שאני מטיל ספק בענין זה. זאת אומרת, אם היה אי-סדר בניהול כספים זו אמנם התנהגות שלילית, אבל הייתי מטיל ספק אם בגלל דברים שוליים כאלה חובה להכניס הוראה נוספת.

מ. כהן:
אני מבין שסעיף 7 דן בסעיף 17 לחוק העיקרי. רבותי, לי קשה להבין ואינני מבין כלל איך אפשר להכניס סעיף כזה. מה פירושו של "לא הולם". האם מישו יכול לקבוע מה הוא הולם ומה איננו הולם? מי יקבע את הכללים מהי התנהגות הולמת ומהי התנהגות בלתי הולמת? זה מושג רחב ביותר ויש כאן סעיף אשר עלול להיות קל ביותר להתנכלות.

מ. גלס:
זו הוראה אשר קיימת פחות או יותר בכל מסגרת משמעתית.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
בסעיף זה קיימו דיונים ממושכים בשתי ישיבות. היה כאן אב בית הדין אשר הביא לפנינו דוגמאות מארצות שונות. חבר-הכנסת דיציאן לא חלק על המלה "תפקידו" כעובד מדינה אלא הוויכוח היה אם לדבר על "מעמדו".

כשעובד מדינה יושב בבר, האם זה הולם
או איננו הולם? אני מניח שבמשרד דתי

מ. כהן:

יטענו שזה לא הולם.

הימורים בבר בכספים, זו התנהגות שאיננה
הולמת עובד מדינה.

מר מאירי:

ומה הדין במקרה של השחתפות ב"טוטו"
באלפי לירות? ומה היחס למשחק קלפים?

מ. כהן:

י. אליאסוף:
אני חושב שהבעיה היא לא של ניסוח.
הבעיה היא של מהות. הניסוח שבהצעת
הממשלה מדבר על התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה זאת אומרת, היא מעמידה
את קנה המידה לפי האיש עצמו. יכול להיות שאותו קנה מידה של התנהגות
שונה מאיש לאיש או מתפקיד לתפקיד. יכול להיות שהתנהגות בלתי הולמת של
מנכ"ל איננה זו של כתבנית וכו'. המבחן הקיים הוא מבחן כלפי העובד עצמו.

לכן, אולי כדאי שנעמיד לנגד עינינו
מטרה, מה רוצים מבחינת המטרה הסופית. המטרה הסופית היא המשמעת בשירות
המדינה. לדעתי, אפשר לחתור למטרה זו מבחינת הניסוח. אני מציע שבמקום
"התנהגות שאינה הולמת את תפקידו או את מעמדו כעובד המדינה"
ייאמר "התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו ובשמו הטוב של שירות המדינה".

זאת אומרת שהאיש צריך לחשוב כיצד תשפיע
התנהגותו על מה שיגידו הבריות על שירות
המדינה, עקב התנהגות זו או אחרת שלו. אני מבין שזה צריך להיות הקו המנחה.

מ. גלס:

לדעתי אי-אפשר להכניס סעיף כזה.
כיצד נסתכל על פקיד בכיר שיש לו אהובה?
אני חושב שזו התנהגות שאיננה הולמת. יש דברים אשר תלויים בהשקפות עולם.

מ. כהן:

מה שמוצע כאן רחוק מאד ממה שהוועדה
פסקה והמליצה. אנחנו מנסים לרכך את

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

הדברים.

מ. גלס:
כדי שיהיה ברור: גם הוועדה ההיא וגם
ההצעה הזאת אינן קובעות קנה מידה אחיד,
חלילה, אלא כל דבר הוא פונקציה של התפקיד שאדם ממלא ושל המעמד שהוא רכש
בהיותו עובד מדינה. זאת אומרת, שכללי ההתנהגות הנדרשים ממי שאיננו עומד
באור הזרקורים הציבוריים שונים מאלה הנדרשים מן העומדים באור זה. החומרה
הולכת וגדלה במידה שיש הד יותר גדול למעשה של אותו אדם עקב תפקידו ועקב
מעמדו. ברור שבמובן זה כללי ההתנהגות של מנכ"ל גם לפי זה החמורים ביותר,
והם הולכים ונחלשים ומגיעים לכמעט אפס כאשר מדובר בפועלי נקיון. אני יכול
לומר שכללי ההתנהגות אשר דורשים מפועלי נקיון בשירות המדינה כמעט ואינם
נבדלים מאלה הנדרשים מפועלי נקיון במוסד אחר. קרוב לוודאי שלגבי 85%
של עובדי המדינה הסעיף הזה כמעט ולא תהיה לו משמעות.

אני הייתי מדבר על אחוז יותר גבוה,
כי אין לחוק הזה שיניים. זה עוד חוק

י. ז. אמיר:

כנוביץ.

יש לנו כיום הוראה שהיא גובלת באיזו
שהוא מקום עם מה שאנחנו מציעים, ודווקא

מ. גלס:

בתוך בית הדין נתקלו במקרי גבול.

היו מקרים שהיו חייבים לזכות אנשים
אם כי מבחינה ציבורית אולי צריך היה

מ. גלס:

להצטער על כך.

אני חוזר ומציע שייאמר "התנהג התנהגות
העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב
של שירות המדינה". סעיף זה יבוא במקום כל הסעיף המדובר על התנהגות

י. אליאסוף:

בלתי הולמת.

אני מציע שניקח את הצעתו של מר אליאסוף
ונוסיף אותה להצעה של חבר-הכנסת דיציאן.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

בסעיף קטן (5) יש פירוט של ההוראות בחוק
שירות המדינה (מינויים). אני חושב
ש"ניסה להשיג משרה בשירות המדינה לעצמו או לאחר", אין לזה מקום כאן.
אני מציע שייאמר "השיג או ניסה להשיג את מינויו בשירות המדינה".

מ. גלס:

לשם מה 'ניסה להשיג'?

מ. שקד:

"השיג את מינויו בשירות המדינה".

מ. גלס:

ה ו ח ל ט: בסעיף קטן (3) ייאמר "התנהג התנהגות שאינה הולמת את
תפקידו כעובד מדינה או התנהג התנהגות העלולה לפגוע
בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה".

בסעיף קטן (5) ידובר על "השיג את מינויו בשירות המדינה
במקום "השיג או ניסה להשיג משרה בשירות המדינה לעצמו
או לאחר".

סעיפים 8 ו-9

סעיפים אלה הוכנסו לאחר הנוסח בכחול
הם מהווים תוספת לנוסח בכחול.

מ. שקד:

החלטנו לצרף את הסעיפים האלה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני מבקשת שלא נדון בסעיפים אלה היום
מכיוון שהנוסח המוצע לא עבר את התהליכים
אם התיקון המוצע משיג את מטרתו ואם אין

מ. שקד:

הרגילים ובנציבות יש היסוסים
הוא פוגע בזכויות הפרט.

לא נוכל לדחות את הדיון ללא גבול. אם
לא תהיה לפנינו דרך אחרת - נמחק את

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

הסעיפים המוצעים.

אם לא תהיה דרך אחרת, אפשר יהיה למחוק
אותם.

מ. שקד:

הצעה זו הובאה בישיבה הקודמת על-ידי
מר גלס, כפי שהיא נוסחה על ידינו. הוועדה
החליטה לצרף את הסעיפים האלה למסמך הלבן. אם יש עכשיו הערות, דינן כמו

מר מאירי:

לגבי סעיפים אחרים.

מ. שקד:
מר גלס הביא את ההצעה לישיבה האחרונה.
אני ראיתי אותה אחרי הישיבה. הלכתי
לנציב והבאתי לפניו את ההיסוסים שלי. הוא אמר שהוא מוכרח לחשוב בעניין.

מר מאירי:
נכון שגב' שקד הביעה את דעתה בפני הנציב.
אבל אחמול הנציב פסק להביא את ההצעה
לפני הוועדה. ברור שאם לחברי הוועדה יש הערות לסעיפים המוצעים - נדון
בהן. לא נכון לומר שהנציב אמר לא להביא את ההצעה לפני הוועדה.

מ. גלס:
יש פה בעיות משפטיות שגם שר המשפטים
מעורב בהן. היתה קיימת נטייה להשיג
בענין זה הכרעה של ועדת השרים לחקיקה, כדי שנוכל להציע הצעה ושלא תהיינה
טענות נגדנו. לצערי, לא היה בידי ועדת השרים סיפק ללבן את עמדתה בישיבתה
ביום שני. אינני יודע מה התרחש בינתיים בנציבות.

מכל מקום, אם כי יש לחץ של זמן ויש
רצון להעביר את החוק עוד בכנסת הנוכחית, אני מבקש שנדון בסעיפים אלה
אחרי יום שני הבא.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
אני מוכנה להקדיש להם זמן ביום שלישי
בשעה 13.30.

מר מאירי:
אני מציע לוועדה לדון בהצעה כפי שהיא.
הצעה זו מייצגת את עבודתך של ועדות המשמעת.
כיום לא ניתן להפעיל את ועדות המשמעת והדבר יכול להתאפשר בדרך שאנחנו
מציעים.

מ. גלס:
על הצעת החוק הזאת עבדו, אם אינני טועה,
במשך ארבע שנים, במישור הממשלתי. הבעיה
הזאת היתה קיימת גם לפני כן. אי-אפשר לומר שהממשלה עשתה את עבודתה
בחפזון ולא היתה שהות להכין את הדברים עד שברגע האחרון צריך להחליט
בפזיזות.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
נשאר את הסעיפים 8 ו-9, שהם נוספים
לנוסח בכחול, לישיבה שנקיים ביום שלישי.

הדיון בסעיפים 8 ו-9 נדחה לישיבה שתקיים ביום ג'
8 במארס 1977, בשעה 13.30.

סעיף 10 מתקבל.

סעיף 11 מתקבל.

סעיף 12

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
היו הערות בקשר להגבלה לשנה אחת.

מ. גלס:
האם ניתן להוריד במספר דרגות ללא הגבלה?

מ. שקד:
בית הדין יכול להוריד ביותר מדרגה אחת.

י. דרניצקי (יודין):

אני לא מתנגד לפיסקה האחרונה. אני חושב שבמקרים מסויימים אפשר להוריד ביותר מדרגה אחת. לעומת זאת אני מתנגד לשלילת זכות ותק. אני סבור שזכות ותק איננה ניתנת לשלילה, מתוך הנימוקים שצינתי אותם כבר היום. לדעתי, אי-אפשר לבטל את העובדה שהעובד עבד כך וכך שנים בשירות המדינה.

מ. שקד:

הקונספציה של חבר-הכנסת דרניצקי (יודין) מובנת והיא גם מדברת ללב, אבל התוצאה עלולה להיות קשה. הורדה בדרגה היא עונש חמור יותר מאשר שלילת זכויות ותק, בין היתר מפני שעונש זה מונע קידום לעתיד. במקרה של שלילת זכות ותק לתקופה של שנה, האיש נשאר בדרגתו והוא יכול להתגבר על העונש, לא כן במקרה של הורדה בדרגה. אנחנו רוצים שהעונשים יהיו מדורגים ואם נשמיט את העונש של שלילת זכויות ותק בגלל קונספציה, ייצא שהוועדה תצטרך להטיל עונש קל או חמור מדי ולא עונש ביניים. אני מבקשת לציין שלבית הדין נתונה הסמכות הזאת, זאת לא סמכות חדשה. בית הדין מוסמך לשלול זכות ותק. אנחנו רוצים לתת סמכות כזו גם לוועדה.

מר מאירי:

אם נתרגם את העונש הזה לכסף, פירושו סכום מקסימלי של 15 לירות לשנה. לא שוללים את זכות הותק אלא את הכסף שזכות זו מקנה.

י. דרניצקי (יודין):

אם מבקשים לקנוס אדם, אפשר למצוא לכך דרכים אחרות.

מ. גלס:

דווקא מפני שהדבר הזה מוגבל לשנה אחת לא יכולות להיות לדברים האלה תוצאות מרחיקות לכת. אבל יחד עם זאת אני מתאר לעצמי מקרה שאיננו קיים. מענק הבראה, גודלו תלוי בוותק. עלול לקרות שאם העונש הוא שלילת זכויות ותק, אדם לא יקבל את מלוא הסכום של מענק הבראה אלא רק חלק ממנו.

מ. כהן:

איך הדבר מתבטא בפנסיה?

מ. גלס:

הוא לא יכול להתבטא בפנסיה. הדבר הזה יכול להתבטא בפנסיה רק אם הוא נעשה בד בבד עם פיטורין. אל נשכח שכאן מדובר רק בוועדה משמעת שאין לה סמכויות לענייני פיטורין. נמצא שכל הדבר הזה יכול שתהיה לו השלכה אך ורק כל עוד העובד ממשיך לעבוד, זולת אם הוא מכריז "ברוגז" ואומר: אתם הטלתם עלי עונש, ואני פורש. במקרה כזה עלולה להיות פגיעה בפנסיה.

י. אליאסוף:

זכויות הוותק משתקפות בכמה וכמה צורות ולא רק בכסף למשל: זכות לחופשה שנתית חלופית בשנות הוותק וככל שהעובד ותיק יותר כך חופשתו ארוכה יותר, והוא הדין במשכורת - תוספת הוותק במשכורת גדולה ככל ששנות העבודה רבות יותר.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני מבינה שבתום שנה כל הזכויות חוזרות.

מר מאירי:

נכון.

י. אליאסוף:

שלילת זכויות הוותק פירושה שתוספת הוותק בסכום של 15 או 20 לירות, או חופשה ארוכה יותר, או דמי הבראה גבוהים יותר, לא יינתנו באותה שנה. אין זה מצב שאדם שעבד 15 שנים אומרים לו: אנחנו נראה כאילו עבדת 10 שנים בלבד, אלא השלילה היא שלילה עונשית לתקופה מוגבלת של שנה אחת בלבד.

י. דרניצקי (יודין):
אני נשאר בדעתי. כשמחפשים עונש כספי אפשר למצוא ניסוח אשר יבטא את העונש, ולא משנה אם זה יהיה לקולא או לחומרה, אבל לא לקשור את הדבר לרצף הווחק.

י. אליאסוף:
לפעמים העונש הכספי איננו מתאים לסיטואציה. יש שבית הדין איננו רוצה להטיל עונש כספי.

סעיף 12 מתקבל.

סעיף 13

י. דרניצקי (יודין):
לדעתי, יש מקרים שצריך להפסיק את המגע בין הציבור ובין העובד, כאשר מדובר בעובד שיש לו מגע עם הציבור.

מ. גלס:
סעיף קטן (ג) עונה על שאלה זו.

אם מדובר במקרה אשר מחייב מתן פסק דין על העברה למקום אחר - ניתן לבצע אותו באופן מידי אבל אם מדובר באמצעי משמעת פחות חמור, במקרה כזה הערעור מעכב את הביצוע.

י. דרניצקי (יודין):
אני מתכוון לסוג של עבירות אשר נעשות תוך כדי מגע עם הציבור ופוגעות בציבור.

מ. גלס:
הברירה נתונה תמיד בידי המינהל להביא אדם לבית דין למשמעת במקום לוועדת משמעת. הסמכויות של ועדת המשמעת אינן בלעדיות. מותר להביא אדם לפני ועדת משמעת אבל אם חומרת המעשה היא כזו שאמצעי המשמעת של ועדת המשמעת אינם מספיקים - המינהל יעדיף להעמיד את העובד בפני בית הדין ולא בפני ועדת המשמעת.

יכולים להיות מקרים שוליים ביותר. נניח שהמינהל היה בדעה שמדובר במקרה של מה בכך ותוך כדי הדיון בוועדת המשמעת מתברר שהענין חמור יותר ובכל זאת ועדת המשמעת פסקה מה שפסקה ולא החליטה על העברה למקום אחר. במקרה כזה ההחלטה איננה סופית זאת אומרת, שאין לבצע את גזר הדין מיד אלא חייבים להמתין עד שעברה תקופת הערעור.

מבחינה ציבורית, הציבור איננו יודע אם נשללה מן העובד זכות הווחק, או שהוטל עליו קנס, או שניתן לו עונש אחר. הציבור מרגיש שהאיש איננו ואני מבין שבכך מעוניין חבר-הכנסת דרניצקי (יודין) וזה ניתן לביצוע מידי.

סעיף 13 מתקבל.

סעיף 14 מתקבל.

סעיף 15 מתקבל.

סעיף 16 מתקבל.

סעיף 17

הנאמר בסעיף זה הולך באותו כיוון.
שעליו דיבר חבר-הכנסת דרניצקי (יודין)

מ. גלס:

בדבר ביצוע מידי של גזר הדין.

ל. דיציאן:

אחרי מתן גזר הדין יש לאדם זכוה
ערעור, הוא עדיין במצב של השעיה.
אינני מבין מה הפדיונות בביצוע ומדוע לא להמתין עד לסוף הערעור.

י. אליאסוף:

התיקון המוצע איננו חדש. אותם דברים
נאמרים בחוק הקיים. החוספת המוצעת
כאן היא "או להעבירו למשרה אחרת או למקום עבודה אחר". העיקרון לגבי
פיטורין קיים גם כיום.

מ. גלס:

יש זכות מיוחדת לערעור על החלטה כזו.

י. אליאסוף:

בסעיף הנדון נאמר שאם החליט בית הדין
על פיטורין מיד, רשאי שופט בית הדין
העליון לעכב את הביצוע עד ההחלטה על הערעור. יש שני שלבים של ערעור
על החלטה זו.

סעיף 17 מתקבל.

סעיף 18

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

עקרונית קיבלנו את העיקרון של פומביות.
אין לנו הערות לנוסח.

מ. גלס:

הכנסנו לסעיף זה אמצעים שיינקטו
בדיונים פומביים. אחד האמצעים - הרחקת
קטינים.

י. דרניצקי (יודין):

הרחקת קטינים לא נאשמים.

מ. גלס:

בוודאי לא נאשמים. בדרך-כלל מדובר
על תלמידים בבית-ספר תיכון אשר באים
להשחעשע.

אין אנחנו מתיימרים לתת כאן סמכויות
יותר גדולות משיש לבית המשפט. הלכנו כאן לפי המחכונת של מה שנאמר בחוק
בחי המשפט. כמובן שהוועדה חופשית להכניס שינויים.

ל. דיציאן:

אני מתנגד לסייפה של סעיף 41ב(א).
אני מסכים שעקרונית אסור לצלם אבא
אינני רוצה לתת סמכות לבית הדין.

י. אליאסוף:

אני תאמתי זאת עם מה שנאמר בחוק
השיפוט הצבאי.

מ. גלס:

וועדת החוץ והבטחון דנה בתיקונים
לחוק השיפוט הצבאי.

ל. דיציאן:

אבל אנחנו מדברים על בית דין משמעתי.

אין לנו עמדה בנקודה זו.

מ. גלס:

אני מסכימה שתימחק הסייפה בסעיף
41ב. (א).

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

בדרך כלל הלכנו לפי הקבוע בחוק בתי-
המשפט.

מ. גלס:

ה ו ח ל ט: בסעיף 41ב. (א) תימחק הסייפה האומרת "אולם ראשי
בית הדין מטעמים שבטובת הציבור להרשות את הצילום
או אח פרסומו".

סעיף 18 מתקבל.

סעיף 19

אנחנו מחזירים לכאן הוראה שלא היתה
מקודם, הוראה אשר בוטלה עם ההחלטה

מ. גלס:

שהפרסום לא יהיה אמצעי משמעת.

נניח שבית הדין החליט על קיום של דיון
בדלתיים סגורות. אחר כך בא אב בית
הדין, ואני מדגיש שאני מדבר על אב בית הדין ולא בית הדין, והוא רשאי,
אחרי המעשה, לאפשר את הפרסום. דבר זה נראה לי חמור ביותר. יש כאן חריגה
מסמכות של בית הדין. אינני יכול לקבל זאת.

ל. דיציאן:

אם מדובר בדיון בדלתיים סגורות ובהחלטה
שיש חשיבות לפרסם אותה - אני סבורה

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

שצריכה להיות אפשרות לפרסמה.

אפשר לתת את הסמכות הזאת לבית הדין
שיוכל לקבוע שאם כי מדובר בדיון

ל. דיציאן:

סגור צריך לפרסם את ההחלטה.

נבחין בין פרסום כעונש שעליו מחליט
בית הדין ובין פרסום אדמיניסטרטיבי.
המצב כיום, לפני התיקון המוצע, הוא כזה שתמיד ההליכים בבית הדין הם
סגורים ואז הפרסום, כעונש, נעשה על-ידי בית הדין והפרסום האדמיניסטרטיבי
נעשה לפי אותם עקרונות. זה מה שנאמר בסעיף 42 הנוכחי. כל זה נעשה כדי
ליצור אחידות בשיטת הפרסום של פסקי הדין. האחידות בשיטת הפרסום של
פסקי דין שניתנו בדלתיים סגורות מחייבת שהדבר ייעשה על-ידי אדם אחד,
על-ידי אב בית הדין.

י. אליאסוף:

אבל בינתיים קבענו את הכלל שהדיון
יהיה פתוח. עקרונית הדיון הוא פומבי.

ל. דיציאן:

שמדובר בדיון פומבי אין צורך בהסכמה.
סעיף זה מדבר על דיון סגור.

ל. אליאסוף:

אני נוטה לקבל את ההצעה שבית הדין
יחליט ולא אב בית הדין.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

בית הדין יכול להחליט על דיון סגור
ועל פסק דין פומבי.

ל. דיציאן:

מ. גלס:
יכול לקרות שהענין לפרטס את פטק הדין מתעורר לא מיד אחרי מתן פטק הדין אלא כמה שבועות אחרי כן ואז עלולים להיות מקרים שאי-אפשר לכנס את בית הדין. אני שואל את עצמי - אינני יודע אם אני יכול למצוא לענין זה תריפה בתקנות - אם בנסיבות אלה מותר למישהו אחר לשבת ולהחליט אם לפרסם או לא לפרסם. זהו שיקול שצריך להביא אותו בחשבון אם אומרים שהפרסום צריך להיות באישור של בית הדין עצמו להבדיל מאב בית דין שהוא מוסד של קבע ותמיד יהיה קיים ותהיינה התחלופות בהרכב של בית הדין ככל שתהיינה.

ל. דיציאן:
אני מבין שלנציב יש ענין לפרסם החלטות עקרוניות של בית הדין על מנת להביאן לידיעת העובדים. אם אמנם מדובר בענין עקרוני שאיננו מכוון נגד הנאשם הספציפי, יש אפשרות לפרסם את ההחלטה בעילום שם. פסקי דין רבים של בית הדין העליון מתפרסמים בעילום שם. אם הפרסום מיועד כדי שיראו וייראו - רק בית הדין יכול להחליט.

מ. שקד:
אנחנו מעונינים שלא יהיה פרסום בלי תיאום עם אב בית הדין.

לא נתנגד להצעתו של חבר-הכנסת דיציאן בדבר פרסום בעילום שם. אנחנו מדברים גם ען אישור של בית-הדין.

מ. גלס:
בחוק הנוכחי נאמר שנציב השירות רשאי לפרסם החלטה שהחליט בית הדין בדיון בדלתיים סגורות אך לא יעשה כן תוך כדי ציון שמו של הנאשם או בדרך שיש בה כדי לזהותו אלא בהסכמת בית הדין.

א. אליאסוף:
ברשותכם, אקרא את הסעיף: "נציב השירות רשאי לפרסם החלטה שהחליט בית הדין בדיון בדלתיים סגורות אולם לא יפרסם את ההחלטה בדרך שיש בה כדי לזהות את העובד אלא בהסכמת בית הדין".

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
נשמע כבר הצלצול לישיבת המליאה. אנחנו נאלצים להפסיק כאן. נמשיך בישיבתנו ביום שלישי בשבוע הבא, בשעה 13.30.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00.